

Datum: 04.04. 2024.

Broj: 02-06-1074

TI BiH: Ministarstvo pravde skriva Nacrt Zakona o Sudu BiH

Sarajevo, 04. april 2024. godine: Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine odbilo je objaviti Nacrt Zakona o Sudu BiH i tako nastavilo skrivati od javnosti jedan od najvažnijih reformskih zakona u procesu EU integracija. Transparency International u BiH zatražio je dostavljanje Nacrta koji je nekoliko puta skinut sa dnevnog reda Vijeća ministara BiH, ali je resorno Ministarstvo odbilo zahtjev, pozivajući se na jedno od niza ograničenja iz novog Zakona o slobodi pristupa informacijama. Upravo se ovaj zakon predstavljao kao jedan od velikih uspjeha koje je BiH napravila na Evropskom putu, iako su brojne organizacije civilnog društva upozorile da će vlastima omogućiti da dodatno kriju informacije od javnog značaja, što se pokazalo upravo na ovom primjeru.

Konkretno, Ministarstvo pravde se u ovom slučaju pozvalo na odredbu novog Zakona koja omogućava institucijama da ograniče pristup informaciji ako bi njeno objavljivanje "moglo ozbiljno narušiti proces njene izrade". Međutim, Ministarstvo nije obrazložilo zašto bi objava sadržaja mogla narušiti proces donošenja ovako važnog zakona za koji postoji veliko interesovanje javnosti.

TI BiH smatra da je Ministarstvo trebalo nakon utvrđivanja nacрта ovaj zakon objaviti i uputiti poziv i omogućiti zainteresovanoj javnosti da dostavi pisane prijedloge i komentare. Naime, prvobitni Nacrt Zakona o sudovima BiH objavljen je na platformi e-konsultacije još 2022. godine, ali je nakon toga dorađivan u sklopu radne grupe i koalicionih dogovora, te je u više navrata mijenjan, postavljan i skidan sa dnevnog reda Vijeća ministara, a u međuvremenu su promijenjeni naziv i opseg samog zakona koji se usvaja. U isto vrijeme su u javnosti prisutne brojne polemike oko njegovog sadržaja i odredbi.

Umjesto da javnost uključi u postupak konsultacija i omogući javnu debatu o ovako važnom pitanju, Nacrt zakona se krije od građana, bez adekvatnog obrazloženja i sprovedenog testa javnog interesa, dok se ključne odluke donose na zatvorenim koalicionim sastancima. TI BiH je i ranije upozoravao na vrlo štetnu praksu Vijeća ministara BiH da krije sadržaj najvažnijih zakona, da ih suštinski mijenja na samoj sjednici, a da javnost dobije uvid tek kada se ti zakoni već upute u parlamentarnu proceduru.

Ovim je javnost uskraćena je za bilo kakve informacije vezane za sam proces donošenja, ali i sadržaj ovog važnog propisa, što ne samo da ukazuje na manjak transparentnosti, već utiče na kvalitet rješenja koja se usvajaju i povjerenje javnosti.

TI BiH je ranije od svih vlada i parlamenata u BiH tražio objavu materijala za sjednice, uključujući i nacрте zakona, kako bi se omogućilo konstruktivno učešće civilnog društva i drugih zainteresovanih aktera u donošenju politika.